

„BENTONIT“ a.d. Šipovo

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Za godinu koja završava 31.decembra 2014.godine, i

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Gradiška, juni 2015. godine

S A D R Ž A J :

Mišljenje ovlašćenog revizora

- Pozitivno mišljenje str. 1 – 2

Finansijski izvještaji

- Izvještaj o finansijskom položaju (bilans stanja) na dan 31.12.2014. godine str. 3
- Izvještaj o ukupnom rezultatu (bilans uspjeha) za 2014. godinu str. 4
- Izvještaj o tokovima gotovine za 2014. godinu str. 5
- Izvještaj o promjenama u kapitalu za 2014. godinu str. 6

Napomene uz finansijske izvještaje str.7–21

“TOMAKANT” D.O.O.

GRADIŠKA

Adresa: Vidovdanska bb, Gradiška
Tel/fax: (051) 813-939; E-mail: tomakantdoo@gmail.com
Šifra djelatnosti: 74.120 Knjigovodstveni, revizioni i sl. poslovi
JIB: 4401031120003; Matični broj: 1893513
IDENTIFIKACIONI BROJ ZA PDV: 401031120003

Žiro-račun: 562-010-00002091-37 kod NLB Razvojne banke a.d. Banja Luka
Žiro-račun: 551-033-00011550-89 kod Unicreditbank a.d. Banja Luka
Žiro-račun: 567-323-11000161-97 kod Sberbank a.d. Banja Luka

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini Društva «BENTONIT» a.d. Šipovo

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja privrednog društva „Bentonit“ a.d. Šipovo (u daljem tekstu „Društvo“) koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju (bilans stanja) na dan 31.12.2014. godine, te izvještaj o ukupnom rezultatu (bilans uspjeha), izvještaj o tokovima gotovine i izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja odobrenim za primjenu u Republici Srpskoj i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl. glasnik RS, broj 36/09 i 52/11), Pravilnikom o reviziji finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj (Sl.glasnik RS, broj 120/2006) i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Društva. Revizija takođe uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva Društva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući, te da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj privrednog društva „Bentonit“ a.d. Šipovo na dan 31.12.2014. godine, rezultate njegovog poslovanja, tokove gotovine i promjene u kapitalu za poslovnu 2014. godinu, u skladu sa propisima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja odobrenim za primjenu u Republici Srpskoj.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezerve u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće napomene:

Kao što je rečeno u napomeni 7. uz finansijske izvještaje, Društvo ne vodi proizvodnju u okviru upravljačkog računovodstva na način da utvrđuje stvarnu cijenu koštanja proizvodnje, pa nije vršilo poređenje cijene koštanja i prodajne cijene gotovih proizvoda u skladu sa MRS 2 – Zalihe, već je gotove proizvode vrednovalo po planskoj cijeni, zbog toga nismo sigurni da je Društvo ispravno iskazalo vrijednost zaliha gotovih proizvoda.

Kao što je istaknuto u napomeni 9. uz finansijske izvještaje, potraživanja od zaposlenih se odnose na isplaćene akontacije za službeni put zaposlenima i licima angažovanim po osnovu Ugovora o djelu. Većina akontacija je isplaćena u ranijim godinama, a nije vraćena, ni opravdana u zakonskom roku. Zbog toga postoji mogućnost da u slučaju kontrole Poreske uprave RS ove isplate budu okarakterisane kao lična primanja, te da Poreska uprava izda nalog da se na iste obračunaju porezi i doprinosi. Napominjemo da je dio ovih potraživanja u iznosu od 2.810 KM vraćen u toku 2014.godine, a na osnovu Odluke Upravnog odbora od 19.02.2014.godine.

Kao što je navedeno u napomeni 17. uz finansijske izvještaje, Društvo neblagovremeno isplaćuje poreze i doprinose na plate, pa bi u budućem periodu moglo imati dodatne troškove po osnovu zateznih kamata (član 10. Zakona o doprinosima „Službeni glasnik RS broj 116/12“ i član 44. Zakona o porezu na dohodak „Službeni glasnik RS broj 91/06 i 120/08“).

Kao što je objelodanjeno u napomeni 31. uz finansijske izvještaje, Društvo je u Izvještaju o promjenama u kapitalu neispravno iskazalo zakonske rezerve i akumulisani neraspređeni dobitak/nepokriveni gubitak. U bilansu stanja na dan 31.12.2014. godine saldo zakonskih rezervi iznosi 329.944 KM, a akumulisani neraspređeni dobitak/nepokriveni gubitak iznosi -630.264 KM. Društvo je u Izvještaju o promjenama u kapitalu zakonske rezerve potcijenilo, a akumulisani neraspređeni dobitak/nepokriveni gubitak precijenilo za 762.591 KM.

Kao što je navedeno u napomeni 36. uz finansijske izvještaje, Društvo ima problema u održavanju tekuće likvidnosti. Odnos kratkoročnih obaveza i obrtnih imovine Društva je nepovoljan, a to prikazujemo u slijedećem pregledu:

a) Tekuća imovina	1.047.655 KM
b) Kratkoročne obaveze	1.218.442 KM
c) Nedostatak obrtnih sredstava (a-b)	170.787 KM

Nedostatak obrtnih sredstava se smanjio u odnosu na 2013.godinu zbog ostvarenog dobitka, ali je još značajan i iznosi 170.787 KM pa uzrokuje nelikvidnost Društva, nepokriveni gubici ranijih godina su veći od neraspoređenog dobitka tekuće godine za 436.955 KM, te se može zaključiti da je još uvijek ugroženo načelo stalnosti poslovanja Društva.

Gradiška, 11.juni 2015.godine

 OVLAŠĆENI REVIZOR
Goran Drača, dipl.oec.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU (BILANS STANJA)

na dan 31.12.2014. godine

(u konvertibilnim markama)

O P I S	Napo mena	31.12.2014.g.	31.12.2013.g.
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	4	2.952.819	3.024.487
Nekretnine, postrojenja i oprema	5	350.507	351.654
Dugoročni finansijski plasmani	6	59.890	59.890
Ukupno stalna imovina		3.363.216	3.436.031
Tekuća imovina			
Zalihe	7	540.000	256.000
Potraživanja – kupci	8	464.567	121.990
Druga potraživanja	9	32.683	35.493
Gotovina i ekvivalenti gotovine	10	3.375	32.332
Porez na dodatu vrijednost		7.026	15
Aktivna vremenska razgraničenja		4	0
Ukupno tekuća imovina		1.047.655	445.830
POSLOVNA AKTIVA		4.410.871	3.881.861
PASIVA			
Kapital			
Osnovni kapital	11	3.299.440	3.299.440
Zakonske rezerve	12	329.944	329.944
Neraspoređeni dobitak	13	193.308	203.390
Gubitak do visine kapitala	14	(630.263)	(833.654)
Ukupno kapital		3.192.429	2.999.120
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti		0	0
Ukupno dugoročne obaveze		0	0
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	15	431.516	556.111
Dobavljači	16	599.372	308.229
Obaveze za ostale zarade i naknade zarada	17	15.911	6.981
Druge obaveze	18	169.939	2.429
Porez na dodatu vrijednost		0	7.541
Obav.za ostale poreze, doprin.i druge dažbine		1.088	834
Obaveze za porez na dobitak		616	616
Ukupno kratkoročne obaveze		1.218.442	882.741
UKUPNA PASIVA		4.410.871	3.881.861

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

DIREKTOR:

Bore Rakita

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA)
za period od 01.01.-31.12.2014.godine
(u konvertibilnim markama)

POSLOVNI PRIHODI I RASHODI	Napomena	2014.godina	2013.godina
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima		822.500	584.500
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka		589.000	42.160
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka		(305.000)	0
Ostali poslovni prihodi		2.500	0
Ukupno poslovni prihodi	19	1.109.000	626.660
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi materijala	20	15.278	56.903
Troškovi zarada i drugi lični rashodi	21	136.624	118.094
Troškovi proizvodnih usluga	22	566.489	205.215
Troškovi amortizacije	23	73.367	61.702
Nematerijalni troškovi	24	20.644	15.028
Troškovi poreza i doprinosa	25	50.407	26.759
Ukupno poslovni rashodi		862.809	483.701
POSLOVNI DOBITAK (GUBITAK)		246.191	142.959
FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI			
Finansijski prihodi		2	2
Finansijski rashodi	26	48.788	124.627
DOBITAK (GUBITAK) REDOVNE AKTIVNOSTI		197.405	18.334
OSTALI PRIHODI I RASHODI			
Ostali prihodi	27	350	10.724
Ostali rashodi	28	4.448	15.426
DOBITAK (GUBITAK) PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA		(4.098)	(4.702)
Prihodi po osnovu promjene računovodstvene politika i ispravke greške		0	288
Rashodi po osnovu promjene računovodstvene politika i ispravke greške		0	2.099
DOBITAK (GUBITAK) PRIJE OPOREZIVANJA		193.307	11.821
POREZ NA DOBIT		0	0
NETO DOBITAK (GUBITAK) PERIODA		193.307	11.821

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
za period 01.01.-31.12.2014. godine
(u konvertibilnim markama)

POZICIJA	Napomena	2014.godina	2013.godina
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
PRILIVI GOTOVINE			
Prilivi od kupaca i primljeni avansi		620.290	483.476
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.		0	5.330
Ukupno		620.290	488.806
ODLIVI GOTOVINE			
Odlivi za plaćanja dobavljačima		397.775	233.773
Odlivi za plaćanja zaposlenima		118.601	118.269
Odlivi po osnovu plaćenih kamata		5.873	32
Odlivi po osnovu poreza na dobit		0	266
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti		129.850	98.444
Ukupno		652.099	450.784
Neto priliv(odliv) gotov. iz poslovnih akt.		(31.809)	38.022
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
PRILIVI GOTOVINE			
Prilivi po osnovu kamata		0	0
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana		2.852	0
Ukupno		2.852	0
Neto priliv/odliv gotovine iz akt.investir.		2.852	0
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
ODLIVI GOTOVINE			
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita		0	0
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita		0	8.895
Ukupno		0	8.895
Neto priliv/odliv gotov. iz akt.finansiranja		0	(8.895)
Gotovina na poč. obračunskog perioda		32.332	3.205
Neto priliv/odliv gotovine		(28.957)	29.127
Gotovina na kraju obračunskog perioda		3.375	32.332

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU
za godinu koja završava na dan 31.decembra 2014.godine
(u Konvertibilnim markama)

	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Ostale rezerve	Neraspoređeni dobitak (gubitak)	Ukupno
Stanje 31.12.2012.godine	3.299.440	-	(432.647)	120.506	2.987.299
Efekti promjena računov.politika					
Efekti ispravke greške					
Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2013.godine	3.299.440	-	(432.647)	120.506	2.987.299
Dobitak (gubitak) tekuće godine	-	-	-	11.821	11.821
Neto dobiti (gubici) priznati direktno u kapitalu					
Raspodjela dobiti:					
Prenos u zakonske rezerve					
Prenos na ostale rezerve					
Povećanje ili smanjenje vrijednosti osnovnog kapitala					
Stanje na dan 31.12.2013. godine	3.299.440	-	(432.647)	132.327	2.999.120
Efekti promjena računov.politika					
Efekti ispravke greške					
Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2014.godine	3.299.440	-	(432.647)	132.327	2.999.120
Dobitak (gubitak) tekuće godine	-	-	-	193.309	193.309
Neto dobiti (gubici) priznati direktno u kapitalu					
Raspodjela dobiti:					
Prenos u zakonske rezerve					
Prenos na ostale rezerve					
Raspodjela dobiti vlasnicima					
Stanje na dan 31.12.2014. godine	3.299.440	-	(432.647)	325.636	3.192.429

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

1. OSNIVANJE I DJELATNOST DRUŠTVA

Akcionarsko društvo za proizvodnju i prodaju bentonita „Bentonit“ a.d. Šipovo je osnovano 20.12.1984.godine od strane Rudnika boksita Jajce, a upisano u sudski registar po Rješenju broj Up/I br. 06-310-594/84.

Dana 21.09.2001.godine Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci registrovana je promjena svojine dijela državnog kapitala, promjena oblika i dopuna djelatnosti, te Društvo od tada posluje pod nazivom Društvo za proizvodnju i prodaju bentonita „BENTONIT“ a.d. Šipovo.

Usklađivanje djelatnosti sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti i registru jedinica razvrstavanja (Službeni glasnik RS, br. 113/04) upisano je Rješenjem broj 071-0-Reg-08-000104 od dana 07.04.2008.godine kod Osnovnog suda u Banjoj Luci.

Promjena lica ovlaštenog za zastupanje je registrovana Rješenjem broj 071-0-Reg-09-000622 od 22.04.2009.godine, kojim je Bore Rakita upisan kao lice ovlašteno za zastupanje Društva.

Usklađivanje odredaba Osnivačkog akta Društva sa odredbama Zakona o privrednim društvima, usklađivanje djelatnosti Društva sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti i Registru poslovnih subjekata po djelatnostima u Republici Srpskoj, Uredbom o klasifikaciji djelatnosti RS, promjena u nazivu društva, promjena sjedišta i promjena funkcije lica ovlaštenog za zastupanje registrovano je 14.06.2013.godine Rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci broj 057-0-Reg-12-002856.

Društvo je u toku 2014.godine prosječno zapošljavalo 5 radnika, što je identičan broj kao i godinu ranije.

Puni naziv: Društvo za eksploataciju i prodaju bentonita “BENTONIT” akcionarsko društvo Šipovo.

Skraćeni naziv: “BENTONIT” a.d. Šipovo.

Osnovni podaci o Društvu:

- Matični broj: 1386409
- Šifra djelatnosti: 08.12 Djelatnost kopova šljunka i pijeska, vadenje gline i kaolina
- Jedinstveni identifikacioni broj kod Poreske uprave RS: 4401318250005
- Identifikacioni broj kod Uprave za indirektno oporezivanje BiH: 401318250005

Organi Društva su: Skupština akcionara, Upravni odbor i Direktor.

Direktor Društva je Bore Rakita, a lice odgovorno za sastavljanje izvještaja Burgić Vojislav.

Članovi Upravnog odbora su:

- Saša Grbić (predsjednik)
- Bore Rakita
- Ivana Čeranić

Sjedište Društva je u Šipovu, Sokolac bb.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijski izvještaji Društva za 2014.godinu sastavljeni su u skladu sa važećim računovodstvenim propisima, te sa slijedećim Međunarodim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja čija je primjena obavezna:

- MSFI 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskih izvještavanja,
- MSFI 6 - Istraživanje i procjenjivanje mineralnih sirovina,
- MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja,
- MRS 2 - Zalihe,
- MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine,
- MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške,
- MRS 10 - Događaji nakon datuma bilansiranja,
- MRS 12 - Porez na dobit,
- MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema,
- MRS 18 - Prihodi,
- MRS 19 - Primanja zaposlenih,
- MRS 21 - Efekti promjene kursa stranih valuta,
- MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja,
- MRS 24 - Objavljivanja o povezanim stranama,
- MRS 36 - Obezbjeđenje sredstava,
- MRS 37 - Rezervisanja, potencijalna sredstva i potencijalne obaveze,
- MRS 38 - Nematerijalna sredstva.

Pored navedenih računovodstvenih standarda, kod sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja korišteni su propisi iz oblasti poreske regulative (Zakon o porezu na dobit, Zakon o porezu na dohodak građana, Zakon o doprinosima i dr.), Zakon o privrednim društvima, Zakon o deviznom poslovanju, kao i drugi zakonski i podzakonski akti koji su bili na snazi u momentu nastanka poslovnih događaja i njihovog evidentiranja.

Reviziju finansijskih izvještaja za 2013.godinu je takođe vršilo Društvo za reviziju „Tomakant“ d.o.o. Gradiška i izrazilo mišljenje sa rezervom.

Godišnji obračun je sačinjen na principu istorijskog troška, a primjenom osnovnih računovodstvenih načela: uzročnosti, stalnosti, dosljednosti, opreznosti i načela pojedinačnog procjenjivanja.

Podaci u finansijskim izvještajima izraženi su u Konvertibilnim markama (KM).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Društvo nema Pravilnik o računovodstvu niti ima propisane računovodstvene politike i procjene koje se koriste kod izrade finansijskih izvještaja, a procjenjivanje, prikazivanje i objelodanjivanje bilansnih pozicija izvršeno je na slijedeći način:

3.1. Nematerijalna ulaganja, ulaganja u istraživanja i procjenjivanje mineralnih sirovina

Nematerijalna ulaganja su odrediva nemonetarna sredstva bez fizičkog sadržaja koja služe za proizvodnju, isporuku roba i usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koriste u administrativne svrhe.

Nematerijalna ulaganja i ulaganja u istraživanje i procjenjivanje mineralnih resursa početno se mjere po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Naknadna mjerenja se vrše po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za trošak amortizacije i eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti.

Društvo na dio nematerijalnih ulaganja (ulaganja u razvoj projekti) obračunava amortizaciju funkcionalnom metodom, a na preostala nematerijalnih ulaganja (dio ulaganja u razvoj i koncesije) primjenom proporcionalne metode na osnovu vijeka trajanja tih ulaganja. Osnovicu za obračun amortizacije čine ulaganja za razvoj i nabavku te imovine. Osnovica za obračun amortizacije kod eksploatacije prirodnih bogatstava čini vrijednost svih troškova istraživanja i razvoja, uključujući kamatu nastalu po osnovu tih ulaganja. Funkcionalnom metodom amortizacija se obračunava na način što se na nabavnu vrijednost ulaganja iz stava 1 ovog člana primjenjuje procenat koji se dobija iz odnosa proizvodnje prirodnog bogatstva poreskoj godini i ukupnih procijenjenih potencijala tog nalazišta.

3.2. Nekretnine postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uvećana za sve troškove nastale do stavljanja sredstva u upotrebu.

Nakon početnog priznavanja nekretnine, postrojenja i oprema se vode po njihovoj nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu amortizaciju.

Amortizacija osnovnih sredstava obračunava se za svako osnovno sredstvo pojedinačno po proporcionalnim stopama koje su utvrđene u nomenklaturi sredstava za amortizaciju.

Amortizacija se obračunava na osnovicu koju čini nabavna vrijednost osnovnog sredstva.

Obračun i knjiženje amortizacije vrši se godišnje prilikom izrade finansijskih izvještaja i ukoliko dođe do prodaje ili rashodovanja osnovnog sredstva u toku godine, u momentu njegovog isknjiženja iz poslovnih knjiga.

Primjenjene stope amortizacije po pojedinim kategorijama sredstava:

Građevinski objekti	5,00 %
Putnički automobili	10,00 %
Kancelarijski namještaj	12,50 %
Kompjuterska i slična oprema	20,00 %
Laboratorijska staklena oprema	50,00 %
Ostala oprema	4,00 %

3.3. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani se vrednuju po nominalnoj vrijednosti.

3.4. Zalihe

Vrijednost zaliha materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara se vrednuje po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača, transportne i zavisne troškove.

Alat i inventar se otpisuje 100% prilikom izdavanja u upotrebu.

Zalihe gotovih proizvoda koje se ne otpreme kupcu vrednovane su na dan bilansa po cijeni koštanja.

3.5. Kratkoročna potraživanja i finansijski plasmani

Kratkoročna potraživanja i plasmani priznaju se u trenutku obavljanja transakcione prodaje po vrijednosti iz originalnih dokumenata.

Vrijednost kratkoročnih potraživanja i finansijskih plasmana ispravlja se indirektno i direktno na osnovu procjene rukovodstva Društva o riziku nenaplativosti istih.

3.6. Gotovina i ekvivalenti gotovine

Gotovina i ekvivalenti gotovine sastoje se od novca u blagajne i na bankovnim računima, a procjenjuje se po nominalnoj vrijednosti.

3.7. Obaveze

Obaveze prema povjeriocima se procjenjuju u visini nominalne vrijednosti proistekle iz dokumentacije povjerioca, a na osnovu izvršene poslovne ili finansijske transakcije. Obaveze prema zaposlenim i obaveze po osnovu poreza i doprinosa procjenjuju se na osnovu obračuna Društva.

3.8. Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode od redovnih aktivnosti, finansijske prihode, te ostale prihode.

3.9. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi se knjiže na obračunskoj osnovi po načelu uzročnosti. To znači da se evidentiraju na dan njihovog nastanka u povezanosti sa aktivnostima Društva na ostvarenju prihoda.

4. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Nematerijalna ulaganja i promjene na nematerijalnim ulaganjima prikazani su kako slijedi:

	ulaganja u razvoj	koncesije, patenti, licence i ost.prava	UKUPNO
Nabavna vrijednost			
Stanje na početku godine	3.431.770	66.340	3.498.110
<i>Povećanja:</i>			
Nabavke			
Procjena			
<i>Smanjenja:</i>			
Prodaja, rashod i dr.			
Procjena			
Stanje na kraju godine	3.431.770	66.340	3.498.110
Ispravka vrijednosti:			
Stanje na početku godine	454.906	18.717	473.623
<i>Povećanja:</i>			
Amortizacija	69.083	2.585	71.668
Usklađivanje			
<i>Smanjenja:</i>			
Prodaja, rashod i dr.			
Usklađivanje			
Stanje na kraju godine	523.989	21.302	545.291
Neto vrijednost na dan 31.12.2013.godine	2.976.864	47.623	3.024.487
Neto vrijednost na dan 31.12.2014.godine	2.907.781	45.038	2.952.819

Društvo je u toku 2014.godine na dio nematerijalnih ulaganja obračunavalo amortizaciju koristeći funkcionalnu metodu, a na drugi dio vremensku metodu po proporcionalnim stopama.

Na ulaganja u razvoj evidentiraju se troškovi nastali prije započinjanja i istraživanja i procjenjivanja mineralnih resursa, kao npr. izdatke nastale prije nego što je Društvo steklo zakonsko pravo na istraživanje određenog područja.

Društvo na koncesijama vodi koncesiona prava na eksploataciju bentonita:

Ležište	Opština	Period eksploatacije	Jednokratna koncesiona naknada	Ugovor sklopljen
SOKOLAC	Šipovo	20 godina	25.710 KM	Oktobar 2006.g.
GREDA	Šipovo	30 godina	39.030 KM	Oktobar 2006.g.

Ugovori o koncesiji su sklopljeni sa Vladom RS, Ministarstvom privrede, energetike i razvoja. Ove koncesije su uslovne, a Društvo je obavezno izvršiti određena ulaganja i to:

- Vrijednost investicija za eksploataciju sirovog bentonita 413.000 KM
- Vrijednost investicija za izgradnju fabrike za preradu bentonita na području opštine Šipovo ili opštine Mrkonjić Grad iznosi 6.862.000 KM

Društvo još uvijek nije do 31.12.2014. godine ispunilo uslove iz ugovora o koncesiji po pitanju investicija.

5. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE

Pregled stanja i promjena na nekretninama, postrojenjima i opremi u 2014.godini:

	građevinski objekti	postrojenja i oprema	avansi i sredstva u pripremi	UKUPNO
Nabavna vrijednost				
Stanje na početku godine	4.100	121.995	340.234	466.329
<i>Povećanja:</i>				
Nabavke	-	6.656	-	6.656
Procjena				
<i>Smanjenja:</i>				
Prodaja, rashod, aktiviranje i dr.	-	41.400	-	41.400
Usklađivanje				
Stanje na kraju godine	4.100	87.251	340.234	431.585
Ispravka vrijednosti:				
Stanje na početku godine	615	114.060	0	114.675
<i>Povećanja:</i>				
Amortizacija	205	1.494	-	1.699
Procjena				
<i>Smanjenja:</i>				
Prodaja, rashod i dr.	-	35.296	-	35.296
Usklađivanje				
Stanje na kraju godine	820	80.258	0	81.078
Neto vrijednost				
31.12.2013.god.	3.485	7.935	340.234	351.654
Neto vrijednost				
31.12.2014.god.	3.280	6.993	340.234	350.507

Društvo analitiku nekretnina, postrojenja i opreme vodi u aplikaciji odvojenoj od finansijskog knjigovodstva. Ove dvije evidencije su usaglašene na dan 31.12.2014. godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi čine ulaganja u urbanističko tehničku dokumentaciju za izgradnju fabrike alkalno – aktiviranog bentonita iz bentonitskih glina, koju je Društvo obavezno izgraditi po ugovorima o koncesiji opisanim u napomeni 4.

U toku 2014.godine nabavljeno je opreme u vrijednosti od 6.656 KM (automobil kedi, motorna i uljna pumpa), a dio opreme je prodan (teretno i putničko vozilo) nabavne vrijednosti 41.400 KM, a ispravke vrijednosti 35.296 KM.

6. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	1.000	1.000
Ostali dugoročni finansijski plasmani	58.890	58.890
UKUPNO:	59.890	59.890

Učešće u kapitalu drugih pravnih lica se odnosi na uplatu osnivačkog uloga u privrednom društvu „Bentoproduct“ d.o.o. Šipovo u iznosu 1.000 KM. Ostali dugoročni finansijski plasmani su iskazani po osnovu uplate Društva za dokapitalizaciju privrednog društva „Bentoproduct“ d.o.o. Šipovo uplaćenu u toku 2011.godine u iznosu 58.890 KM, kojim je Društvo zadržalo 10% udjela u ovom zavisnom Društvu.

7. ZALIHE

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Gotovi proizvodi	540.000	256.000
UKUPNO:	540.000	256.000

Zalihe Društva su na dan 31.12.2014.godine iskazane isključivo po osnovu zaliha gotovih proizvoda.

Stanje zaliha gotovih proizvoda na dan 31.12.2014.godine je prema izjavi generalnog direktora utvrđeno geodetskim snimanjem.

Društvo ne vodi proizvodnju u okviru upravljačkog računovodstva na način da utvrdi stvarnu cijenu koštanja proizvodnje, pa nije vršeno poređenje cijene koštanja i prodajne cijene gotovih proizvoda u skladu sa MRS 2 – Zalihe, već su gotovi proizvodi vrednovani po planskoj cijeni, zbog toga nismo sigurni da li je Društvo ispravno iskazalo vrijednost zaliha gotovih proizvoda.

8. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Kupci - povezana pravna lica	464.317	121.990
Kupci u zemlji	250	0
UKUPNO:	464.567	121.990

Potraživanja od kupaca su iskazana u iznosu 464.567 KM i u najvećoj mjeri su iskazana po osnovu potraživanja od kupca povezanog lica „Bentoproduct“ d.o.o. Šipovo.

9. DRUGA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Potraživanja od zaposlenih	29.374	32.183
Ostala kratkoročna potraživanja	3.309	3.310
UKUPNO:	32.683	35.493

Potraživanja od zaposlenih se odnose na isplaćene akontacije za službeni put zaposlenima i licima angažovanim po osnovu Ugovora o djelu. Većina akontacija je isplaćena u ranijim godinama, a nije vraćena, ni opravdana u zakonskom roku. Zbog toga postoji mogućnost da u slučaju kontrole Poreske uprave RS ove isplate budu okarakterisane kao lična primanja, te da Poreska uprava da nalog da se na iste obračunaju porezi i doprinosi. Napominjemo da je dio ovih potraživanja u iznosu od 2.810 KM vraćen u toku 2014.godine, a na osnovu Odluke Upravnog odbora od 19.02.2014.godine.

10. GOTOVINA

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Žiro računi	3.373	32.332
Blagajna	2	0
UKUPNO:	3.375	32.332

Iskazano stanje novčanih sredstava odgovara stanju izvoda banaka i blagajničkog dnevnika Društva na dan bilansiranja.

11. OSNOVNI KAPITAL

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Akcijski kapital	3.299.440	3.299.440
UKUPNO:	3.299.440	3.299.440

Osnovni kapital Društva se sastoji od 3.299.440 akcija nominalne vrijednosti 1,00 KM. Knjigu akcionara za Društvo vodi Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka. Prema podacima Centralnog registra, struktura akcionara na dan 31.12.2014. godine je bila slijedeća:

Naziv akcionara	% učešća	Nominalna vrijednost kapitala
Vitarigov Adam	92,12	3.039.444
Dereta Branko	0,15	5.021
Miličić Mirko	0,14	4.479
Ostali akcionari	7,59	250.496
UKUPNO	100,00	3.299.440

12. ZAKONSKE REZERVE

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Zakonske rezerve	329.944	329.944
UKUPNO:	329.944	329.944

Zakonske rezerve su nastale raspodjelom dobiti u ranijim godinama na osnovu Odluka Skupštine akcionara, a u 2009.godini su dosegnule nivo od 10% vrijednosti osnovnog kapitala.

13. NERASPOREĐENI DOBITAK

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0	191.569
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	193.308	11.821
UKUPNO:	193.308	203.390

Društvo je izvršilo raspodjelu dobiti u skladu sa članom 210. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS" broj 127/08, 58/09, 100/11, 67/13), odnosno na 15.sjednici Skupštine akcionara je donešena Odluka da se ukupno neraspoređena dobit iz 2013. i ranijih godina u iznosu od 203.390 KM rasporedi za pokriće gubitaka iz ranijih godina.

U 2014.godini je Društvo iskazalo neto dobit u iznosu od 193.308 KM, koja bi se trebala rasporediti za pokriće gubitka iz ranijih godina, a u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima.

14. GUBITAK DO VISINE KAPITALA

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Gubitak ranijih godina	630.263	833.654
UKUPNO:	630.263	833.654

Vidi napomenu 13.

15. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	431.516	556.111
UKUPNO:	431.516	556.111

Ostale kratkoročne finansijske obaveze su iskazane po osnovu primljenih pozajmica od većinskog akcionara Vitarigov Adama u iznosu od 431.516 KM.

Društvo je u 2014.godini na osnovu primjedbe revizora izvršilo korekciju knjiženja na ovoj bilansnoj poziciji na način da je ukalkulisane obaveze za kamate u 2013.godini po osnovu navedenih pozajmica u iznosu od 124.595 KM preknjižilo sa ove bilansne pozicije na poziciju druge obaveze (vidi napomenu 18.).

16. DOBAVLJAČI

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Dobavljači povezana pravna lica	273.854	88.453
Ostali dobavljači	325.518	219.776
UKUPNO:	599.372	308.229

Obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2014. godine povezanim pravnim licima su u cijelosti iskazane po osnovu obaveza prema dobavljaču „Nemetali“ a.d. Prijedor.

Obaveze prema ostalim dobavljačima su iskazane u iznosu 325.518 KM, a struktura im je slijedeća:

Opis	31.12.2014.
Mandić Željko d.o.o. Šipovo	246.527
Rudprom d.o.o. Prijedor	37.143
Petrogenex d.o.o. Šipovo	20.844
Ostali dobavljači	21.004
UKUPNO:	325.518

17. OBAVEZE ZA ZARADE I NAKNADE ZARADA

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	0	0
Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada	2.621	1.404
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada	13.290	5.577
UKUPNO:	15.911	6.981

Obaveze za zarade su iskazane po osnovu neisplaćenih poreza i doprinosa na zarade za period avgust-decembar 2014.godine.

Društvo neblagovremeno isplaćuje poreze i doprinose na plate, pa bi u budućem periodu moglo imati dodatne troškove po osnovu zateznih kamata (član 10. Zakona o doprinosima „Službeni glasnik RS broj 116/12“ i član 44. Zakona o porezu na dohodak „Službeni glasnik RS broj 91/06 i 120/08“).

18. DRUGE OBAVEZE

u KM		
Opis	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Obaveze po osnovu kamata	167.510	0
Obaveze za dividende	1.624	1.624
Ostale obaveze	805	805
UKUPNO:	169.939	2.429

Obaveze po osnovu kamata se odnose na kamate obračunate na korištene pozajmice od većinskog akcionara Društva Vitarigov Adama (vidi napomenu 15.). Do 2014.godine obaveze za navedene kamate su vođene na kratkoročnim finansijskim obavezama zajedno sa osnovnim dugom za pozajmice, a nakon primjedbe revizora su iste u 2014.godini pravilno preknjižene na druge obaveze.

19. POSLOVNI PRIHODI

u KM		
Opis	2014.godina	2013.godina
Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	822.500	584.500
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	589.000	42.160
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	-305.000	0
Ostali poslovni prihodi	2.500	0
UKUPNO:	1.109.000	626.660

Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu su iskazani po osnovu prodaje gotovog proizvoda privrednom društvu „Bentoproduct“ d.o.o. Šipovo.

Povećanje vrijednosti zaliha učinaka je iskazano po osnovu povećanja vrijednosti zaliha gotovih proizvoda.

20. TROŠKOVI MATERIJALA

u KM		
Opis	2014.godina	2013.godina
Troškovi režijskog materijala	684	0
Troškovi goriva i energije	14.594	56.903
UKUPNO:	15.278	56.903

Troškovi goriva i energije su iskazani u iznosu 14.594 KM, a struktura im je slijedeća:

Opis	2014.g
Troškovi goriva i maziva za mašine	8.547
Troškovi goriva i maziva za vozila	6.047
UKUPNO:	14.594

21. TROŠKOVI BRUTO ZARADA, NAKNADA ZARADA I OST. LIČNI RASHODI

u KM		
Opis	2014.godina	2013.godina
Troškovi bruto zarada	127.531	111.837
Ostali lični rashodi	9.093	6.257
UKUPNO:	136.624	118.094

Troškovi zarada i ostali lični rashodi se odnose na ukalkulisane plate te pripadajuće poreze i doprinose i ostale naknade zaposlenim i licima po ugovoru.

Ostali lični rashodi iskazani su u iznosu 9.093 KM, a odnose se na troškove službenog puta. Društvo u toku 2014.godine nije obračunavalao naknade članovima UO, jer su se isti odrekli naknada za ovaj period.

22. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

u KM		
Opis	2014.godina	2013.godina
Troškovi usluga na izradi učinaka	553.378	102.564
Troškovi transportnih usluga	885	945
Troškovi usluga održavanja	423	
Troškovi zakupa	5.647	4.700
Troškovi ostalih usluga	6.156	97.006
UKUPNO:	566.489	205.215

23. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

u KM		
Opis	2014.godina	2013.godina
Amortizacija nematerijalnih ulaganja	71.668	48.782
Amortizacija građevinskih objekata	205	410
Amortizacija postrojenja i opreme	1.494	12.510
UKUPNO:	73.367	61.702

24. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

u KM		
Opis	2014.godina	2013.godina
Troškovi neproizvodnih usluga	16.184	10.201
Troškovi reprezentacije	1.174	0
Troškovi premija osiguranja	500	696
Troškovi platnog prometa	1.069	1.984
Ostali nematerijalni troškovi	1.717	2.147
UKUPNO:	20.644	15.028

25. TROŠKOVI POREZA I DOPRINOSA

u KM		
Opis	2014.godina	2013.godina
Troškovi poreza	49.484	26.681
Troškovi doprinosa	923	78
UKUPNO:	50.407	26.759

26. FINANSIJSKI RASHODI

u KM		
Opis	2014.godina	2013.godina
Finansijski rashodi po osnovu odnosa povezanih pravnih lica	5.873	0
Rashodi kamata	42.915	124.627
UKUPNO:	48.788	124.627

Rashodi kamata su iskazani po osnovu obračuna kamata na pozajmice opisane u napomenama 15. i 18. uz finansijske izvještaje.

27. OSTALI PRIHODI

u KM		
Opis	2014.godina	2013.godina
Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	350	0
Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	0	10.724
UKUPNO:	350	10.724

28. OSTALI RASHODI

u KM		
Opis	2014.godina	2013.godina
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	3.154	0
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	1.294	14.826
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	0	600
UKUPNO:	4.448	15.426

29. REZERVISANJA ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH

Društvo nije vršilo obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine, u skladu sa MRS – 19 Primanja zaposlenih. U postupku revizije nismo mogli utvrditi koliki iznos rezervisanja za primanja zaposlenih je Društvo trebalo izvršiti u 2014. godini.

30. BILANS TOKOVA GOTOVINE

Društvo je u toku 2014.godine ostvarilo ukupno priliva 623.142 KM, a odliva 652.099 KM, pa je gotovinski saldo smanjen 28.957 KM u odnosu na prethodni datum bilansiranja. Prilivi su najvećim dijelom u iznosu 620.290 KM iskazani po osnovu priliva iz poslovnih aktivnosti. Odlivi su u cijelosti iskazani po osnovu odliva iz poslovnih aktivnosti, a po osnovu isplate dobavljačima 397.775 KM, isplate zarada i ostalih ličnih rashoda 118.601 KM, te ostalih poslovnih rashoda 135.723 KM.

31. IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

Ukupni kapital Društva na dan 31.12.2014.godine iznosi 3.192.429 KM, te je za 193.308 KM uvećan u odnosu na prethodni datum bilansiranja. Povećanje kapitala u cijelosti je iskazano na ime dobiti ostvarene u toku 2014.godine.

Društvo je u Izvještaju o promjenama u kapitalu neispravno iskazalo zakonske rezerve i akumulisani neraspređeni dobitak/nepokriveni gubitak. U bilansu stanja na dan 31.12.2014.god. saldo zakonskih rezervi iznosi 329.944 KM, a akumulisani neraspređeni dobitak/nepokriveni gubitak iznosi -436.955 KM. Društvo je u Izvještaju o promjenama u kapitalu zakonske rezerve potcijenilo, a akumulisani neraspređeni dobitak/nepokriveni gubitak precijenilo za 762.591 KM.

32. SUDSKI SPOROVİ

Prema izjavi generalnog direktora, Društvo nema sudskih sporova sa 31.12.2014. godine, po bilo kom osnovu, ni kao tužilac ni kao tužena strana.

33. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

Prema provjerama dokumenata i poslovnih događaja u 2014.godini, utvrđeno je postojanje povezanih lica Društva prema odredbama MRS 24 - Objavljivanja o povezanim stranama. To su „Bentoproduct“ d.o.o. Šipovo (zajednički većinski vlasnik, Društvo vlasnik 10% udjela Bentoproducta), „Nemetali“ a.d. Prijedor (zajednički većinski akcionar) i većinski akcionar Vitarigov Adam. Poslovni odnosi sa navedenim licima:

„Nemetali“ a.d. Prijedor:

Opis	31.12.2014.g.	31.12.2013.g.
Obaveze prema dobavljaču	273.854	88.453
Troškovi proizvodnih usluga	378.854	102.564

„Bentoproduct“ d.o.o. Šipovo:

Opis	31.12.2014.g.	31.12.2013.g.
Potraživanja od kupca povezanog lica	464.317	121.990
Prihodi od prodaje učinaka povezanom licu	822.500	584.500

Vitarigov Adam (većinski akcionar):

Opis	31.12.2014.g.	31.12.2013.g.
Obaveze po pozajmicama većinskog vlasnika	431.516	431.516
Obaveze po osnovu kamata na pozajmice	167.510	124.595

34. ZALOŽNO PRAVO NA IMOVINI

Prema izjavi direktora Društva ne postoji založno pravo na imovini Društva.

35. DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSIRANJA

Nakon dana bilansiranja, po našem saznanju, nije bilo događaja koji imaju uticaj na prezentovane finansijske izvještaje za 2014.godinu, a koji bi zahtjevali objavljivanje ili njihovu korekciju.

36. NAČELO STALNOSTI POSLOVANJA

Društvo ima problema u održavanju tekuće likvidnosti. Odnos kratkoročnih obaveza i obrtne imovine Društva je nepovoljan. Nedostatak obrtnih sredstava na dan 31.12.2014. godine prikazujemo u slijedećem pregledu:

a) Tekuća imovina	1.047.655 KM
b) Kratkoročne obaveze	1.218.442 KM
c) Nedostatak obrtnih sredstava (a-b)	170.787 KM

Nedostatak obrtnih sredstava se smanjio u odnosu na 2013.godinu zbog ostvarenog dobitka, ali je još značajan i iznosi 170.787 KM pa uzrokuje nelikvidnost Društva, nepokriveni gubici ranijih godina su veći od neraspoređenog dobitka tekuće godine za 436.955 KM, te se može zaključiti da je još uvijek ugroženo načelo stalnosti poslovanja Društva.

37. DEVIZNI KURSEVI

Opis	u KM	
	31.12.2014.god.	31.12.2013.god.
Euro (EUR)	1,95583	1,95583
Američki dolar (USD)	1,60841	1,41902
Švicarski franak (CHF)	1,62606	1,59542